

Pelastusviranomaisen ohjeita sekä hyväksi havaittuja käytäntöjä rakennushankkeisiin ryhtyville sekä pää- ja erityissuunnittelijoille asuinrakennusten sekä autosuojien osalta

Tämän ohjeen tarkoitus on selkeyttää tulkintoja sekä tätä kautta helpottaa rakennushankkeiden suunnittelua.

Lähtökohtaisesti rakennukset suunnitellaan noudattaen Ympäristöministeriön asetuksen rakennusten paloturvallisuudesta (848/2017) taulukkoarvoja. Lisäksi Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella sovelletaan PKS- ja Top10-tulkintakortteja. Tulkinnat löydät osoitteesta www.pksrava.fi. Mahdolliset asetuksen asettamasta minimitasosta poikkeavat alueelliset linjaukset on esitelty kohdetyyppikohtaisesti tässä ohjeessa ja ne perustuvat seuraaviin lain kohtiin:

- * MRL 117 b
- * Pelastuslaki 379/2011 9 ja 43 §

Mahdolliset pelastusviranomaisen tulkinnoissaan soveltamat alueelliset linjaukset ovat muodostuneet käytännön tilanteista opitun ja koetun kautta. Tavoitteena on ennen kaikkea käyttäjälle sekä myös pelastustoimelle turvallinen rakennettu ympäristö.

Pätevän paloteknisen suunnittelijan kiinnittämistä suositellaan etenkin laajempiin hankkeisiin jo suunnittelun alkuvaiheessa.

Yleistä:

1. Kerrostalojen ja muiden asuinrakennusten varateiden suhteen **suositetaan ensisijaisesti omatoimisia varatiejärjestelyjä**. Omatoimisia varatieratkaisuja ovat esimerkiksi:
 - a. parvekkeille asennettavat tikasluukut
 - b. parvekelinjojen väliin suunniteltavat tikaskuilut, joihin käynti tapahtuu parvekkeelta sivusiirtymänä
 - c. sivusuuntainen siirtyminen naapuripalo-osaston parvekkeelle
 - d. kaksi toisistaan riippumatonta uloskäytävää
 - e. rakennuksen varustaminen tarkoitukseen soveltuvalla ja asetuksen 848/2017 perustelu-
muistion määrittämällä sammutuslaitteistolla

Mikäli varatie perustuu pelastuslaitoksen nostokalustoon, tulee sen suhteen noudattaa Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustieohjeen mitoituksia sekä ohjeita.

Varatie tulee lähtökohtaisesti toteuttaa koko rakennuksen osalta valitulla tavalla (omatoiminen tai pelastuslaitoksen toimenpiteisiin perustuva). Sekaratkaisut hankaloittavat pelastustoiminnan johtamista sekä sen suunnittelua.

Pelastusviranomaisen ohjeita sekä hyväksi havaittuja käytäntöjä rakennushankkeisiin ryhtyville sekä pää- ja erityissuunnittelijoille asuinrakennusten sekä autosuojien osalta

2. Tonttiopastetaulut tulee esittää kiinteistöille pelastustieohjeen mukaisesti. Opastaulu esitellään pelastusviranomaiselle ennen sen tuotantoon laittamista, jotta sen toimivuus voidaan yhdessä suunnittelijan kanssa todeta.
3. Ensihoitoyksiköllä ja pelastusyksiköllä tulee lähtökohtaisesti päästä ajamaan rakennuksen pää-ovelle. Pientaloalueella sammutusyksiköllä tulee päästä vähintään 50 metrin päähän kohteesta ja ensihoitoyksiköllä 25 metrin päähän asunnon ulko-ovesta. Suositeltavaa on kuitenkin, että etenkin ensihoitoyksiköllä pääsisi aina ulko-oven välittömään läheisyyteen (myös esimerkiksi muutoliikenne hyötyy tästä).
4. Mahdolliset rakennusta palvelevat aurinkosähköjärjestelmät tulee esittää suunnitelmissa. Opastavia tietoja esimerkiksi paneelikentän alapuolisen katteen toteutukselle löytyy esimerkiksi RIL195-oppaasta.
5. Viherkatteet tulee toteuttaa siten, että palon leviämisen vaaraa ei ole. Käytännössä tämä tarkoittaa 848/2017 28 § sekä saman pykälän perustelumuistion kohdan mukaista toteutusta. Opastavia tietoja löytyy myös RIL195-oppaasta.
6. Viranomaisverkon (VIRVE) kuuluvuus tulee varmistaa rakennuksessa (Pelastuslaki 379/2011 9 §).
7. Sammutusveden tarve on esitetty pelastuslaitoksen sammutusvesiohjeessa. Ohjeeseen on syytä tutustua ennen suunnittelutyön aloittamista.

Omakotitalot:

1. Pientalojen paloturvallisuusratkaisuja on esitelty esimerkiksi Top10-kortissa 117 b 01.
2. Varatie tulee esittää lähtökohtaisesti jokaisesta makuuhuoneesta, myös asunnon ensimmäisestä kerroksesta. (Pelastuslaki 379/2011 43 §)
3. Palon leviäminen esimerkiksi talon yhteyteen rakennetusta autokatoksesta asuintiloihin tai yläpohjan onteloon tulee estää huomioimalla esimerkiksi räystäiden suojaus Top10-kortin 117 b 01 mallien mukaisesti.
4. Alle 60 m² kokoinen autosuoja-/talousrakennus voidaan rakentaa 4 metrin päähän omasta rakennuksesta ilman paloteknisiä erityisjärjestelyjä.
5. Valmishormien ja esimerkiksi kylpytynnyreiden asennusten ja läpivientien osalta noudatetaan ensisijaisesti valmistajan testimenetelmien perusteella laatimia asennusohjeita. Esimerkiksi puulämmitteisen kiukaan osalta tulee huomioida tulisijan ja hormin yhteensopivuus.

Pelastusviranomaisen ohjeita sekä hyväksi havaittuja käytäntöjä rakennushankkeisiin ryhtyville sekä pää- ja erityissuunnittelijoille asuinrakennusten sekä autosuojien osalta

Pari- ja rivitalot:

1. Yläpohjan ontelon osastoiviin rakenteisiin ei puolleta huoltoluukkuja tms. osastoivaa rakennetta mahdollisesti heikentäviä aukkoja. Käynti-/tarkastusluukku yläpohjan onteloon järjestetään lähtökohtaisesti vesikatolta. (MRL 117 b, Pelastuslaki 379/2011 43 §)
2. Palon ulkokautta (esimerkiksi rikkoutuneen tai avoimen ikkunan johdosta) asunnosta toiseen leviämisen estämiseksi soveltuvia ratkaisuja on esitetty esimerkiksi Top10-kortissa 117 b 01.
3. Varatie tulee esittää lähtökohtaisesti jokaisesta makuuhuoneesta, myös asunnon ensimmäisestä kerroksesta. (Pelastuslaki 379/2011 43 §)
4. Lasitettujen terrassien suhteen sovelletaan samoja sääntöjä kuin lasitettujen parvekkeiden suhteen. Ratkaisuja on esitetty esimerkiksi Top10-kortissa 117 b 01. Valokatteet tai pergolat eivät pelastusviranomaisen näkemyksen mukaan aiheuta tarvetta erityisille toimenpiteille. Valokatteiden osalta tulee kuitenkin huomioida räystäslinjan osastointi huoneistojen välillä.
5. Mahdollisten aurinkosähköjärjestelmien asennuksen osalta tulee lähtökohtaisesti varmistaa, että kattorakenteeseen on tulipalotilanteessa mahdollisuus tehdä rajoituslinja asuntojen välille (esimerkiksi käytettäessä peltikattoon integroitavaa aurinkopaneelia jätetään asuntojen välille kaistale ilman paneelia).

Asuinkerrostalot, korkeus alle 28 metriä:

1. Varatiejärjestelyjen vaihtoehdot on esitetty Yleistä-otsikon alla ja lisäksi esim. Top10-tulkintakortissa. **Vaikka varatie perustuisi omatoimisuuteen, tulee puomitikasautolla olla mahdollisuus työskennellä kohteen lähistöllä kattotyöskentelyn tukemiseksi** (esim. katualueelta). Puomitikasauton ulottumat ja tilantarve on esitetty pelastuslaitoksen pelastustieohjeessa.
2. **Kellarissa tai maantasokerroksessa sijaitseviin irtaimistovarastoihin tms. suuren palokuormaryhmän tiloihin tulee esittää porrashuoneesta riippumaton sammutusreitti, jotta savun leviäminen uloskäytävään sammutustehtävän yhteydessä estetään.** Kerroksiin sijoitetut irtaimistovarastoryhmät tulee suunnitella tapauskohtaisesti ja näissä voidaan hyödyntää esimerkiksi kaukolaukaistavaa savunpoistoa. Asuntokohtainen irtaimistovarasto osana asuntoa ei edellytä erityisiä toimenpiteitä vaan sen katsotaan kuuluvan asunnon palo-osastoon.
3. Porrashuoneen savunpoistoluukku tai -ikkuna toteutetaan asetuksen perustelumuiutiosta poiketen aina sisäänkäyntitasolta avattavana riippumatta porrashuoneen korkeudesta (Pelastuslaki 379/2011 43 §).
4. Rakennuksen sisäänkäyntitaso on paloteknisesti ajateltuna se taso, jolta sammutustehtävä voidaan aloittaa (eli taso, jolle pelastusyksikkö saadaan ajettua) (Top10-kortti 117 b 26)
5. Porrashuoneeseen tulee mahdollisuuksien mukaan toteuttaa savun ylös kulkeutumisen mahdollistava aukotus käyttämällä esimerkiksi keskipalkillista porrastyyppiä tai porrashuoneen valoaukkoja. Savukanavan yhteenlasketun pinta-alan tulisi olla vähintään sama kuin porrashuonetta palvelevan savunpoistoluukun geometrinen pinta-ala.
6. Yli 5- kerroksisissa asuinrakennuksissa hissi tulisi lähtökohtaisesti mitoittaa parikukuljetukselle (RT-kortti 91-10498).

Pelastusviranomaisen ohjeita sekä hyväksi havaittuja käytäntöjä rakennushankkeisiin ryhtyville sekä pää- ja erityissuunnittelijoille asuinrakennusten sekä autosuojien osalta

7. Kerrostalohankkeissa viherhuoneisiin suhtaudutaan kuten tavanomaiseen huonetilaan, sillä sen oletettu palokuorma on yleisesti suurempi kuin tavanomaisen lasitetun parvekkeen. Viherhuoneen osastointivaatimus viereisen asunnon suuntaan on EI60.
8. Pitkien asutokäytävien osalta suositellaan erittäin vahvasti kerrostaso-ovien varustamista suljinlaitteilla vaikka Top10-tulkintakortin määrittämä umpiperän enimmäispituus ei ylittyisi.

Puukerrostalot:

1. Palon hallitsematon leviäminen julkisivussa tulee estää riittävän luotettavalla tavalla. Ideaalitilanteessa rakennuksen jokainen puuverhoiltu julkisivu on saavutettavissa puomitikasautolla.
2. Automaattisen sammutuslaitteiston suunnitteluperusteet luotettavine vesilähdetietoineen tulee esitellä pelastusviranomaiselle ennen asennustyön aloittamista.

Asuinkerrostalot, korkeus yli 28 metriä:

1. Asutokäytävä voi toimia palolta suojatun uloskäytävän sulkutilana, mikäli asuntojen kerrostaso-ovet varustetaan suljinlaitteilla ja sulkutila täyttää sille asetetut pintaluokkavaatimukset. Näissä tapauksissa mahdollisen kuivanousun ottoyhteet sijoitetaan asutokäytävään.
2. Uloskäytävät toteutetaan taulukkoarvojen mukaisesti.
3. Rakennus tulee varustaa paarimitoituksen tilantarpeen (RT-kortti 91-10498) täyttävällä ja tarvittaessa avaimella palokunnan käyttöön otettavalla hissillä. Suositellaan erittäin vahvasti, että hissien sähkönsyöttö otetaan ennen kiinteistön pääkytkintä. Mikäli rakennus on niin korkea, että siihen edellytetään asetusperusteisesti palomieshissi, noudatetaan sen osalta voimassa olevaa palomieshissistandardia.
4. Nousujohtojen osalta tulee noudattaa Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen nousujohto-ohjetta.

Ajoneuvosuojat:

1. Avoimen autosuojan periaatteellisena tulkintana käytetään pelastusviranomaisen osalta SRakMK:n osan E4 tulkintaa (avoimuus väh. 30 % julkisivusta ja väh. 10 % lattia-alasta).
2. Mikäli autosuojissa käytetään liukupalo-ovia tms., tulisi jo suunnitteluvaiheessa osoittaa, että aiotussa kokoluokassa löytyy hyväksytty tuote. Näin vältetään työläiltä rakennuspaikkakohtaisilta hyväksynnöiltä.
3. Mikäli savunpoistotapa on koneellinen, tulee laitteiston sähkönsyöttö ottaa ennen kiinteistön pääkytkintä. Pelastuslaitos ei syötä varavoimaa laitteistoihin.